

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Egy dilemmáról.

Ferencz József megleghangu táviratban üdvözölte a czárt. Ha hálából tette, ugyancsak érdemes hálájára az a hatalom, mely egykor szerette magyar népét oly jól megpuhitotta, hogy még ma is jó puhák vagyunk tőle. De főleg azért jó a hála, mert a jó barátokra máskor is rászorulhat az okos ember; például itt a Balkán zavarosa, melyben a Habsburg-család hivatott csikászni itéli magát.

Utóvégre is egy udvarias távirati üdvözlés jóval kevesebbe kerül, mint egy pár segély-ezred, tehát miért ne küldené Ferencz József, ha nem használna, nem is árt.

Elég bosszantó helyzet, hogy valami határozottabbat, jövedelmezőbbet nem lehet most cselekedni. Képzelnék abban a helyzetben a balkáni imperialis politikát, a melyben az orv-csikász van, ha éppen hajolna markolni a prédát, de elszakadt a korcza és tartania kell . . . Bosszantó dilemma! Ha valakiben esetleg káröröm volna, az itt pazarul élvezhetne: Habsburgia nem gázolhat bele a balkáni zavarodásba, mert Magyarországon lekötik a kezét és az első mozdulatra kibontó-

gatnák a rakoncziatlan elemek azokat a holmikát, a miknek nagyon tanácsos jól megkötözve lenniök, — a kakas csipje meg érte az obstrukciót. Ha mégis belegázol, akkor vagy fölsül vele, vagy sikerül zsákmányt ragadnia. Ha fölsül: fia-Königgrätz az nekünk, mert ezt a kudarcot is a magyar bomlasztás okozná. Ha pedig sikerül a kaland, akkor minél nagyobb a zsákmány, annál inkább oda az orosz barátság. És bár az orosz medve szerfölött buta, mindazonáltal a krimi háboru alkalmával kapott habsburgiai hálátlanság mellett ez újabb hálátlanság mégis mogorvává tehetné, akár kikap japántól akár győz.

Fogós dilemma. De okos ember úgy segít a dilemmán, hogy megfordítja s visszajáról, tünteti föl.

Ugy kell tehát fordítani a dolgot, hogy: „Vagy kizsákmányolhatja Habsburgia, hogy a Balkánról elhívták a vetélytársát, vagy nem. Ha kizsákmányolhatja, a zsákmány az övé s utóvégre ezért érdemes eltérni a kijátszott barát átkozódását. Ha nem mehet a magyar rakoncziatlankodások miatt, akkor majd ha hazajön a medve keletről, így szólhat neki: ime én visszaéltem volna a rámbizott kincscsel, de

nem tettem, elvárhatom tehát háládat meg a sápot is.“ Addig is mindenestre legtanácsosabb udvariasan mosolyogni a megszorult vágytársra, mert a jó barátokra még máskor is rászorulhat az okos ember.

Csak jó is ám mindig az okos embernek.

Ámde mivelhogyan láttuk mi a dilemmának az első alakját is, mégis csak bosszankodónak látjuk ezuttal az okos embert. És ámbár mi utóvégre is csak tehetetlen, jámbor szemlélők vagyunk, mégis nő, ha úgy véletlenül akadna köztünk valamely roszmájú kárörvendő, hát annak kiváló alkalmat nyílnék istentelenül kárörvendeni.

Bodor Aladár.

Kereskedők országos szervezkedése.

— Az O. M. G. E. —

A kereskedők országos szervezkedése megindult az egész vonalon. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület előkészítőbizottságának felhívása felrázták országsszerte a kereskedő osztályt s a kereskedelmi kamarák, kereskedelmi testületek és maguk a tekintélyesebb kereskedők is szívesen támogatják az országos mozgalmat.

Ez a mozgalom arra tör, hogy amint a gazdáknak megvan országos szervezetük, az O. M. G. E., mint a kisiparosoknak meg-

Amerikai élet.

Apróságok.

Ezuttal az amerikai társaságból monddunk el néhány kedélyes apróságot.

Texas-ban van egy hotel, Oklahoma-ban, melynek a házirendszabályairól a következőket írja egy angol lap:

1. Azok az urak még különdíjat is kötelesek fizetni, a kik az ágyba — *csizmásként* fekszenek;

2., három ütés az ajtón annyit jelent, hogy a házban meggyilkoltak *valakit*. Erre a jelre minden vendégnek fel kell kelni;

3., egyetlen revolverlövés még nem riasztó jel;

4., a tapétát tilos a fairól leszaggatni — gyújtónak;

5., ha netalán az eső beesik a szobába, a vendég az ágy alatt mindig talál — *esernyőt*.

Erre is elmondhatjuk a taljással: — *Se non é vero . . .*

A filadelfiai újságírók vacsoráján Morton Mac Michael elnök üdvözölte a diszes

vendégkoszorút. Felállott. Mindenirányban meghajolt és a hangzatos frázisok helyett röviden ennyit mondott:

— *Gentlemen eat!* . . . Uraim egyenek . . .

A társaság zajos tetszése között ült le és a legékesebb szóáradatnál nagyobb hatást ért el ezen kétszóval, amelyet Charles Lamb újságíró nem kevésbé szellemeesen köszönt meg. Felállott és hangosan kiáltotta magát:

— Uraim! . . .

Az egész társaság a kollégára ügyelt, aki udvariasan hajlongott mindenfelé. Majd felemelt poharát kihörpöntvén, minden további s öfecsérlés nélkül leült.

A praktikus amerikaiak kitörő tapssal fogadták a szellemes ötletet, a mely azonban a mi *szóáradatos* magyar lakomáinknál aligha volna kelendő. Hisz minálunk számos ugynevezett szóvivő hazafi éppen a borközi üres, hangzatos, ostoba csacsogásával emelkedett hírnévre és kiváló polczra.

A „fátyoltánc” alighanem kiszorítja a divatból (Amerikában) az iszonyatos „cake

walk” táncot, a melynek az igazi magyar neve „vadember táncz.”

Amerika előkelő körei egy újabb fátyol táncot kaptak fel; a melyben a tánczosok, tánczosnők hajlékonyságokkal, mozgékonyaságokkal bájfolhatnak. Bizonyos léptekhez nincsen kötve a táncz, kinek-kinek a vérmérséklete szabadon érvényesülhet. Kétféle fátyol táncot tánczolnak. Az egyik a spanyol négyesre emlékeztet, a másik minétszerű táncz.

St. Louis egyik színházában a minap összeverekedett két karzatlatogató. A zajra valaki „tüzet” kiáltott, mire a közönség hanyatt-homlok kezdett kifelé rohanni. Ebben a pillanatban a társulat kómikusa a lámpák elé lépett és a világ legkedélyesebb hangján szólt le a tolongó közönséghez:

— Jó emberek, mit szaladtok? Hát azt hiszitek, ha csak valamelyes veszély is fenyegetne: nem én volnék az első, aki menekül?

A kedélyes szózat hatott. A közönség menten megnyugodott és az előadást folytathatták.

Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **műhelyünket** legnagyobbitva, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **mérték szerinti megrendeléseket 24 órán belül** (kényes lábakra is) a legnagyobb pontossággal **saját műhelyünkben** készítünk, valamint óriási raktárt tartunk **házilag készült női-, férfi- és gyermek czipő és csizmákból.**

Mandel és Társa

kizárólagos czipő raktár

DEBRECZEN, Piacz-u. 44. sz.

van az Országos Iparegyesületük, a nagy iparosoknak Országos Gyáripari Szövetségük, azonképen legyen meg a kereskedőknek is egy központi szabad és erős szervezet alakjában, mely a megfelelő pillanatokban a megfelelő erkölcsi erőt tudja kifejteni.

Hogy mit akar ez az országos kereskedelmi szervezet, azt maga az alapszabály mondja meg legvilágosabban:

Az egyesülés egy táborba törekszik gyűjteni az ország összes kereskedőit politikai pártállásukra és társadalmi állásukra való tekintet nélkül a célból:

hogy egyöntetűen képviselje, megvédje és ápolja a kereskedő osztály közös érdekeit,

hogy érvényre juttassa a törvényhozásra és a közigazgatásra azon befolyást,

hogy kivívja azon parlamenti, községi és érdektestületekben való képviselőket, amely megfelel a magyar kereskedelem jelentőségének a nemzet gazdasági életében.

Pártjellegű politikai törekvéseket az egyesülés követni nem fog.

Ehhez képest feladata lesz:

a., az ország kereskedő társulatainak, a kereskedelmi forgalommal és hitellel vonatkozásban álló vállalatoknak és intézeteknek valamint az egyes kereskedőknek tömeges bevonásával a magyar szent korona országainak egész területére kiterjedő szerves kapcsolat megteremtése;

b) a kereskedelmi viszonyokat és a közgazdasági életet érintő összes kérdéseket éber figyelemmel kísérni, tanulmányozni, megvitatni és azokhoz állást foglalni;

c) a kereskedelem sérelmeiről, a fejlődését gátló körülményekről a törvényhozást, a kormányt, a közvéleményt tájékoztatni;

d) a kereskedelem fejlesztését szolgáló kormányzati, törvényhozási vagy társadalmi intézkedések kezdeményezése, illetve hasonló célú kezdeményezések támogatása;

e) a szakértelem és szaktudás fokozása és terjesztése a szakoktatás vagy más célravezető módok, különösen a szakirodalom támogatása útján,

f) a nemzeti munka védelme, illetve a hazai ipar termékeinek terjesztését célzó törekvések támogatása.

És hogy a vidék érdekei milyen istápolásban részesülhetnek a szervezetben, azt abból lehet megítélni, hogy miképen van megszervezve az egyesület kormányzó választmánya.

Az alapszabályok megfelelő szakasza erre nézve így szól:

„A választmánynak az egyesület elnökei és alelnökei kivül tagjai az egyesülés vidéki kerületeinek elnökei, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknak és a törzstagokként az egyesülésbe belépett kereskedő-társulatoknak, ugyszintén az áruvagy értéktőlzsdeknek egy-egy kiküldött képviselője. Ezenkívül a közgyűlés által még 30 választmányi tag választandó a fővárosi és 50 választmányi tag a vidéki alapító-, törzstagok és rendes tagok sorából“.

A napokban tárgyalta a kamara e kérdést és közgyűlésén egyhangú határozattal kimondta, hogy:

„Mután a közigazdasági téren folyó s mindinkább erősülő életteljes harc szükségessé teszi, hogy a közigazdasági ágak mindegyike országos méretekben is szervezkedjék, a kamara az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesület megalakulását időszerűnek és szükségesnek tartja. S minthogy az alapszabályok kellő biztosítékot foglalnak magukban arra nézve, hogy az Orsz. Egyesületben a vidéki kereskedelmi érdekek kellő képviselőre találjanak, a kamara csatlakozik az orsz. magyar kereskedelmi egyesülethez s csatlakozó törzstagul abba belép“.

Tegnap pedig a Kereskedelmi Csarnok

választmánya tartott ebben a tárgyban Kernhoffer József elnökielte alatt ülést.

Szavay Gyula alelnök ismertette és adta elő az ügyet s a Csarnok választmánya egyhangulag kimondta, hogy belép az országos egyesületbe és erről a központot értesíti.

A Debreczeni Kereskedő Társulat ugyane kérdésben a legközelebbi napokban tartandó választmányi ülésén fog határozni.

Amerikai levél.

Magyarok pusztulása idegenben.

Rövid táviratban már említést tettünk mi is a pensylvániai Cheswick városkában történt bányarobbanásról, amelynek 180 munkás esett áldozatul, a nagyobb része magyar.

Most érkezett az első hiteles tudósítás a szerencsétlenségről. Harsányi Sándor homesteadi ev. ref. lelkész irt levelet haza, január 27. kelettel. A levél a következő:

„A gyász és szomorúság tanyájáról, a halál angyalanak egy gazdag aratási mezejéről, Cheswickről, (P.) írom e sorokat, hol az új évszázad egyik méltán legnagyobbján mondható szerencsétlensége történt január 25-én, a mely szerencsétlenség folytán megközelítőleg 180 ember, legtöbbször, sajnos, honfitársunk — vesztette el életét.

E perczben, mikor e sorokat írom, szegény honfitársaink tetemei meg ott fekszenek a bánya mélyén.

A szerencsétlenség hírért az angol esti lapból olvastam s mivel tegnap már késő lett volna, a ma reggeli vonattal jöttem ide ki. A lapokból nem vehettem ugyan ki, de feltételeztem — különben is érinkezésben levén a cheswicki magyarokkal — hogy az áldozatok között magyar embernek is kell lenniök. Ebbeli gyanum, sajnos, nagyon is beigazolást nyert.

Elpusztult magyar ház.

Legelőször is magyar ház után tudakozódtam. Ramutattak egy emeletes házra, melyben Hejja János lakott családjával és 10 burdussal. Ez a ház népe mindenestül elpusztult, kivéve természetesen az asszonyt és a két kis gyermeket. Ettől az egyetlen háztól 11 magyar ember lelte halálát a bányában. Az elpusztultak között van a házi gazda József és Ferencz nevű két testvére is. Azután bebocsattatást kértem és nyertem a lakással átellenben levő, szükségbeli kórházzá alakított iskolába, melynek bejáratát rendőrök őriztek, míg bent egy tucat orvos és ápolónő állottak keszen, varva az áldozatoknak a bányából való felhozatalára. Az iskolából minden butorzat ki volt hordva, hogy legyen elegendő hely a hullák elhelyezésére. A padimentum vastagon be volt szórva szénával, míg köröskörül tabori agyak állottak készenletben.

Megmondva a nevemet s hivatkozva arra, hogy magyar pap vagyok, a rendor készséggel nyitott utat és odavezetett egy sz. yosan sérült magyar ember agyához.

Horvath György az illető neve, ki a halállal vívodva hanykolódott nyomorúságának agyan. Többször eszmélethez jött, de szolani nem tudott, csupán fejével intett, hogy kérdésemet megértette s izmai rangatódzása arulták el kinyait. Horvath éjszakai munkás lévén, nem ment le a többiekkel dolgozni, hanem a szerencsétlenség estéjén egyike volt azon derék és bátor embereknek, kik a mentési munkálatok végzésére önkényesen vállalkoztak.

A banya-főmérnökkel együtt szállott le a bányába, keresni és megmenteni igyekezve az áldozatokat, de jóhiszeműségéért és bátorságáért majdnem ott hagyta cserébe életét. A főmérnöknek csak holttestét hozták fel, míg Horvath talán megmenthető meg az életnek.

Horváthot igen intelligens embernek mondják, ki tolmácsként szerepelt a szénbányatársulatnál. Amerikában elég pénzt keresvén, szülőhazájában akarta tölteni további életét. Nejét és két gyermekét már mult hónapban haza is küldte, maga pedig márcziusban szárdékozott őket követni. Most persze egészségi állapotától fog függni, kiviheti e szándékát.

A terem másik oldalában egy felismerhetetlenségig összeégett emberi alakot láttam, ki felett 3—4 orvos aggódva vigyázott. Az egyetlen élő lény, ki a bányából megmenekült. A két szeme ki volt égve, egész arca, orra, füle, haja teljesen feketére perzselve, csupán két ajka égett csodálatos pirosságtól. Elfordultam a rettenetes látványtól s nem tudva meghatottságomat palástolni, engedtem, hogy könyeim, megindultságom s részvétem néma jelei szabadon folyjanak alá arczomon!

Az árvák és özvegyek.

A bányánál, mikor oda jutottam, száz és száz ember tolongott. Férfiak és nők, gyermekek és aggok, magyarok, tótok és angolok egyek voltak a veszteség fájdalomában. Itt 3—4-en zokogtak hangosan, ott egy édes anya csókolta árva gyermekét, mint vihar után a tépelt fagalyak egymásra borulva, amott egy nő kereste hitvestársát, emitt egy ifju leány jegyesét! Mindeniknek tekintete mereven irányult a bánya bejáratára.

Cheswicken nem találhi most vidám arczokat, sem örömet, sem jókedvet. Azt a látványt, mely szemem elé tolt, mikor azt a sok könyező arcot, a veszteség fájdalomában vigasztalanul és egyszersmind tehetetlenül álló nő és gyermek csoportot, megindultságukban hangozan zokogó férfiakat, a reményét vesztett siratók százait magam előtt láttam, valamint leírni nem, ugy elfelejteni sem tudom soha.

Mozgolódnak a vasutasok.

Debreczen, 1904. febr.

A szombathelyi központi bizottság felhívása, riadó kürtje igazán elhallatszott az egész országban és viszhangra talált, amennyiben az összes vasuti alkalmazottak (tisztviselők, altisztek és szolgák) csatlakoztak a fizetésrendezési mozgalomhoz és f. hó 21-én d. e. 9 órakor az I—II. oszt. étteremben a helybeli és vidéki delegált tisztviselőkkel együtt nagy értekezletet tartanak helyzetük javításának ügyében, tehát úgy itt, mint az egész országban, egyszerre, egy napon, mind a kilencz üzletvezetőség székhelyén. Fő az első tárgy, ugy az itteni, mint az egész ország vasuti alkalmazottai között, kifejezése méltatlankodásuknak a kereskedelemügyi kormány halogató eljárása miatt, mely a folytonos ígéretekkel nagy kedvtelenséget okozott, hogy már évek óta bolonditják a vasuti alkalmazottakat, kik nem is az adózó polgárok véres verejtékéből fizetődnek, hanem ok nagy fáradsággal, gyötrellemmel keresik meg a levonásoktól hemzsegő mindennapi kenyérre való garasait.

Nagyon elkeseredett, mondhatjuk: forrongó a vasutasok hangulata. Kisebb-nagyobb csoportokba verődve utcán, kávéházakban és nyilvános helyeken folytonosan, nagy izgalommal tárgyalják az ügyet.

Az illető intéző körök figyelmét felhívjuk az elkeseredett hangulatra, mert eddig csak memorandumoztak, kértek könyörögtek, hogy ne mondjuk nyavalyogtak, de most vállvetve tisztviselők, altisztek és szolgák ki

mondták az egész országban, egy mindért s mind egyért.

A sztrájk komoly beszéd tárgyát nem képezi, de ezt sem csodálnánk ennyi boldítás, ennyi arcul csapás után egy önértékes testülettől, mely fárad, életre, vagyonra vigyáz.

Jó lesz azért az ördögöt a falra nem festeni, mert meg jelenik s a ki gondolkozni tud, képzelje el azt, ha csak 24 óráig szünetel a közlekedés az országban, hány millióba kerülne ez a háború?

Mi az ujság?

Meghalt a osodarabbi. Tegnap temették el nagy részvéttel Máramaros-Szigeten Teitelbaum Lipót főrabbit, az orosz Lengyelországból eredő chassidista tuizó szektának egyik vezérének. A temetésen több mint tízezer ember volt jelen és a hitsorsosokat messze vidékről külön vonatok hozták. A temetési szertartás héber nyelven folyt le és a szenténekek refrainjét bánatosan ismételte a sokaság. A halottat takaró-leplet a fanatikusként hívek darabokra szaggatták és szent ereklye gyanánt vitték haza. A halottat a hatóságok képviselői, valamint a többi felekezetek lelkészei is kikisírték a temetőbe. Teitelbaum az egész országban hitbéli szaktekintély volt és különösen Galiciában és Lengyelországban oly nagy összeköttetése volt, hogy máramarosszigeti postának az ő és titkára vezetése alatt álló iroda évi 8-10,000 korona forgalmat csinált.

Rém-történet egy erdélyi községből. Apanagyfalu erdélyi községben és környékén senki sem gyűlölhette jobban Blei Ábrahám szatócsot, mint Zegreán Juon 14 éves pásztorgyerek, mert midőn a szatócs 4 éves Jakab nevű fiacskája véletlenül kitévedt a mezőre, Zegreán irtóztató kegyetlen séggel akarta a gyermeket megölni. Midőn a gyermek a pásztoruhancz közelébe ért, az ráfogta botját s puskának mondva azt, lelővéssel fenyegette a kis Bleit. A gyermek erre elkezdett pityeregni, mire Zegreán kényszerítette, hogy bivaj- és juh-ürüléket, szén- és üveg törmeléket egyen meg. Aztán teletömte száraz porral és füvel és meztelen testtel ráülte egy hangyabolyra. Az így megkínzott és alélt gyermeket ezután fejével egy borzlyukba dugta s kiálló testét földdel takarta be, míg Darlóczy Márton nevű pászortársa temetési dalokat zongorizált. Szerencsére a borzlyukban nem volt borz s a lyuk másik kijáratából levegő jött a gyermekre. Az öreg még másnap is kerestette gyermekét, a kiről csak harminczhat órával a tett elkövetése után kapott hírt Darlóczy Mártontól. Ekkor ásták ki a gyermeket a kibe a gyors orvosi segély még életet is lehelte. A dési törvényszék esküdtbírósa előtt Zegreán szándékos emberölés kísérlete miatt Zegreán Juont 5 havi fogságra ítélte tekintettel fiatal korára.

Levágta a felesége haját. Mácsa község görög-keleti egyházának lelkésze, Rácz Liviusz néhány évvel ezelőtt megönsült: csinos, szemrevaló leányt vett feleségül. A fiatal asszony nem szerette a férjét és megnyitotta szívet az odaváló görög-keleti iskola tanítója előtt. Zavartalan boldogságban sok pásztorórát töltöttek együtt mindaddig, míg a felszarvazott férjnek megsugta egy jóakarója, hogy neje a házon kívül keresi a boldogságát. A házasságában keservesen csalódott férj nem követte Otello példáját, hanem egészen új módját adta a házasságtörés megboszulásának. Ollót vett elő s lenyiszálta vele feleségének dus, bársonyos hajfűrtjeit. Azután óva intette az asszonyt, hogy máskor ne kössön fiókházasságot.

— Most a füleden, meg az orrodon van a sor — mondta a feleségének — hátha így majd jobban beléd bolondul a szeretőd!

Be is váltotta volna a fenyegetéseit, ha a szomszédok meg nem akadályozták a vérengzésben. Mikor ezek elválasztották a dulakodó házaspárt, az asszony huszonkét sebből vérzett.

Az aradi járásbírósa két hónappal ezelőtt tárgyalta ezt az ügyet a lelkész nejeinek följelentése folytán s a hajlevágás miatt becsületsértés vétségéért száz korona pénzbüntetésre ítélte el Rácz Liviuszt. A pap föllebezett az ítélet ellen s a törvényszék felmentette a vád alól.

Becsületsértés fanatizmusból.

Egyik kisebb galicziai község határát egy drótsodrony jelezte, a melyet a vallásos zsidóknak ünnepnapokon a ritus szerint átlépni tilos. A postahivatal egyik alkalmazottja arra a fölfedezésre jött, hogy ez a drót egyik másik helyen keresztezi a táviróhuzalt, a mi könnyen forgalmi akadályra adhat okot. Ezért aztán a drótsodronyt ezeken a helyeken elvágatta. A község előljárósága megcsináltatta újra a huzalt és kimondotta, hogy „*törjön le mindkét lába a postaszolgának, ha azt újra elszaggatja*“. A postaszolga emiatt az izraelita község előljáróságát hecsületsértés miatt följelentette és a bíróság el is ítélte az előljáróság tagjait érzékeny pénzbüntetésre.

Pásztoróra után a halálba.

Halálba kergette a bűntudat.

Gyorgyevics Tanaszia óbecsei iparosnak csinos, de kikapós felesége volt, aki szerette magát csinosítani, szeretett mulatni, bár a férje folyton féltékenységgel üldözte és nem egyszer ígérgette, hogyha hűtellen lesz hozzá, iszonyuan fog rajta bosszút állani.

Tanaszia mester leste is folyton az ő felesége lepteit s szerdán ki is tört a családi dráma. A férj ugyanis estefelé szokott korábban jönni haza s miután zárt ajtókra talált, dühösen, káromkodva zörgetett. A megijedt szerelmesek erre a kert felőli ablakon menekültek a férj bosszúja elől. A szerelmes szeladonnak persze csak az volt az első gondolja, hogy önmagát mentse, a sötétben ott hagyta a menyecskét és más irányban tünt el.

A megrémült fiatal asszony tehetetlenségében, saját lelkiismeretétől, de még inkább férje iszonyu dühétől felve, a közeli Tisza felé vette az útját és halált megvető elszántsággal a vízi malmok közelében a jeles hullámok közé vetette magát. A női sikoltásra figyelmesek lettek a molnárok, segélyére is siettek az öngyilkos asszonykának, de mire kimentették, már *halva volt*.

Igy került a szép fiatal, kaczkias, szerb menyecske a kórház halottas hazába az életvesztés szerelm karjaiból, a rideg halál ölelő karjaiba.

Egyházi élet.

A ref. templomokban febr. 21-én vasárnap d. e. 9 órakor az összes templomokban *bőjtü urvacsoaraosztás* lesz. Nagytemplomban predikál Szele György, agendázik Jánosy Zoltán lelkész. Kistemplomban predikál Szeremley Gyula s. lelkész, agendázik Csighy Andor s. lelkész. Újtemplomban predikál Dicsőfi József lelkész, agendázik Kecskeméthy M. Lajos főisk. tanár. Ispotálytemplomban predikál Könyves Tóh Kálmán lelkész, agendázik Sáfrány Lajos tanár. Csapókerkben predikál és urvacsoarózt oszt Kovács János népisk. felügyelő. Homokkerkben predikál és urvacsoarózt Eröss Lajos theol. tanár Szegegyházban predikál és urvacsoarózt Uray Sándor püspöki segédlelkész. Vallásos összejövetelek február 21-én délután 2 órakor: Csapókerkben: Imádkozik: Dózsa Jenő 2. é. theologus.

Bibliát magyaráz: Németh Vincze 4. é. th., esk. fel. Imádkozik: Meleg Gyula 2. é. theologus. Homokkerkben: Imádkozik: Nagy Barnabás 1. é. theologus. Bibliát magyaráz: Halász András 3. é. theologus. Imádkozik: Somogyi József 1. é. theologus.

A róm. kath. templomban febr. 21-én, mint a bőjtü I. vasárnapján az istentiszteletek a következő sorrendben fognak tartatni: délelőtt szt. misét mondanak: 3 órakor Ruzska Zoltán, 7 órakor: Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiumi ifjuság vesz részt, 9 órakor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlettel s azután Pák Emil predikál. $\frac{3}{4}$ 11 or misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskola növendékei vesznek részt. A $\frac{1}{2}$ 12 óras misét mondja: Szabó István. Délután $\frac{1}{2}$ 3 kor kereszténytanítás, tartja dr. Wolafka Nándor, 3 órakor lytánia. 5 órakor a Szt. József társulatának hónapos ajtatoságát tartja Nyári Ignác. Szt. beszéd, körmenet s lytánia.

Bőjtü szent beszédek. A beállott nagybőjtü egész folyamán városunk kath. templomában a bőjtü szent beszédek a következő sorrendben tartatnak: minden szerdán d. u. 5 órakor Ruzska Zoltán s. lelkész. Minden csütörtökön d. u. 3 órakor Szabó István s. lelkész a katonaság részére. Minden pénteken d. u. 3 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök. Minden vasárnap d. e. 10 órakor Pák Emil s. lelkész. d. u. fél 3 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépostplébános kereszténytanítást tart; míg este 5 órakor a társulati szent beszédeket mindenkor Nyári Ignác s. lelkész tartja.

Az ázsiai világháború.

Anglia föllépése Oroszország ellen.

Pár nap óta a helyzet a keleti harc-téren nem változott, legfeljebb annyiban, hogy a japánok szakadatlanul szállítják csapatukat Kórea-ba, hogy a döntő ütközetnél nagy erővel és kellő körülményekkel álljanak készen. Az orosz hadak a Jalu folyó környékén szintén félelmesen megsaporodtak, amiből előrelátható az, hogy az első szárazföldi ütközet döntő befolyással lesz a háború további sorsára vagy pedig, ami valószínűbb, el is dül a háború sorsa.

Tüntetés Pétervárott.

Lembergől a „Gilo“ című lap jelenti Pétervárról, hogy az első harc-téren kedvezőtlen hírekre nagy tüntetés volt Plehve hadügyminiszter, mint azon kormány lelke ellen, amely a nép akarata ellenére belevitte az országot a háborúba. A tüntetők folyton azt kiáltották: „*Le az abszolutizmussal!*“ A hangulat oly izzó lett, hogy a tüntető tömeg szétszórására katonaságot kellett igénybe venni. *Sok embert letartóztattak.*

Oroszország Anglia ellen.

Pétervári magántáviratok szerint az orosz udvarnál és a legfelsőbb hadvezetőség köreiben *nagy az ingerültség Anglia ellen*, a mely nem ugyan nyíltan, de titokban és közvetlenül Japán érdekeit támogatja. *Oroszország Indiában készül kellemetlenségeket szerezni Angliának*, ha Angolország nyíltan ellenséges magatartást tanúsítana Oroszország ellen.

Londonban nagy az izgatottság. Az angol válasziggyék élessége Péterváron is nagy nyugtalanságot keltett, mert hát attól félnek, hogy Anglia kihasználva a helyzetet, *Tibet miatt ha-*

dat üzen Oroszországnak. Londonban ezt ma nem tartják kizártnak. Csütörtökön tanácskozás volt az orosz nagykövet és az angol gyarmatügyi miniszter között, mely másfél óráig tartott. Az orosz nagykövet sápadtan és feltűnően izgatottan távozott a tanácskozásról.

Harcok Port-Artúr körül.

Londonból jelentik, hogy a február 14 én éjjel Port Arthurnál lefolyt tengeri ütközetben az oroszok egy torpedó hajót vesztettek. Az egész legénység a halálát lelte.

Tokióból jelentik: Az Azagiri és Hajatosi japán hadihajók, melyek a legutóbbi éjjeli támadást csináltak, nem tértek még vissza a japán hajórajhoz. A két hajó sorsáról semmi hír s Tokióban nagyon aggódnak.

Csifuból jelentik, hogy oda egy kínai hajó érkezett, melyen 36 japán sebesült van. Azt beszélik, hogy sok kínai sebesült meg.

Londonból jelentik, hogy a japánok legutóbbi támadása által tönkretett orosz hajónak „Bojarin” a neve. A hajót torpedó robbanás tette tönkre. A japánok még azon az éjszakán meg akarták ismételni a támadást, de ebben a nagy vihar megakadályozta őket.

Európában kitör a háború.

Az orosz-japán háború hullámai elverődtek már Európába is — és az egész világot megrengető események küszöbén állunk.

Oroszország nyíltan emlegeti már, hogy Németország segítségére hátrázottan számít. Berlin és Szentpétervár közt sűrű táviratváltás folyt már hetek óta. Az orosz császár rendkívül nagy súlyt helyez Vilmos császár szövetségére. Franciaország teljesen háttérbe szorult.

Vilmos császár levele.

Vilmos császár sajátkezűleg irt levelét külön udvari futár (magasabb rangú tiszt) vitte Pétervárra és átadta a császárnak, aki azonnal válaszolt is a levélre. A császár környezeté előtt úgy nyilatkozott, hogy Anglia viselkedése türethetetlen és ha továbbra is így tart, Angliának is megüzeni a háborút.

— Oroszország elég erős arra, hogy Angliával is sikeresen megküzdjön.

Háború esetén Tibet az oroszok szövetségese és Angliának tényleg sok kellemetlenséget okozhat Indiában, viszont Anglia egyenesen az orosz főváros, Szentpétervár ellen nyomulna és az orosz kikötőket halomra bombáztatná.

Japán sikerei.

Végre orosz részről is elismerik, hogy Japán sikereket aratott a tengeren és szárazon egyaránt gyors előreyomulásával és támadásával, de biznak benne, hogy e sikerek nem véglegesek.

Koreát az oroszok rossz harcterepnek tartják. Nagy ütközetet aligha lehet ott vívni, mert nagy hadsereg nem tud kibontakozni. Korea inkább a védelemre alkalmas.

— Még ezideig raktáron nem létezett —

jó minőségű
gyermek-, leány- és fiú cipőinket
ajánljuk
a t. vevő közönség szives figyelmébe.

Port-Arthurt sem tartják alkalmasnak az oroszok, hogy erejüket ott fejtsék ki teljesen, ellenben Mandzsuriában szívesen megütköznek a japánokkal.

Az oroszok lelketlensége.

Az orosz tisztiek nyíltan hirdetik, hogy nekik japán fogoly nem kell. A foglyul esett „sárga kutyákat” (amint ők a japánokat nevezik), egyszerűen megfogják ölni és nem bajlódnak velük.

Pénzt veret a Mikádó.

Tokióból táviratozzák, hogy a japán császár, a Mikádó utasította a kincstárnokát, hogy minden aranyat-ezüstöt pénzzé veressen. Így nem lesz Japánnak kölcsönre szüksége még az esetre sem, ha a háború két-három évig is eltartana.

Elpusztult orosz ezredek.

Prágába olyan hír érkezett, amely igazán megdöbbentő. Arról szól a hír, hogy a *Bajkál-tó jege mintegy 200 méternyi szélességben megrepedt.* (Ez az orosz „rianás”, ami nálunk megszokott történni a Balatonon.) A tó jegére vasuti sineket raktak tudvalevőleg és a rianásban két utász és egy vasuti ezred elpusztult.

Magyar tiszt a harctéren.

Szegedről táviratozzák, hogy *Bacsányi Miklós*, 46. gy. e. alezredes a japánok főhadiszállásra elutazott.

Törökország Bulgária ellen.

Törökország jegyzéket intézett a hatalmakhoz, amelyben kijelenti, hogy a tervezett reformokat nem lépteti életbe, mert azok úgy sem vezetnének célra. Bulgária 8 határvárosában hadiszereket halmazott össze, bizonyos tehát, hogy a macedon-izgatások forrása nem a nép elégtelenségében, hanem Bulgáriában keresendő. Törökország bejelenti egyszersmind, hogy 250.000 főnyi katonája áll készen Bulgária ellen. Ezekkel akarja megcsinálni a török a Balkán-reformokat, Törökország megjegyzi még, hogy a hadüzenetről értesíteni fogja a hatalmakat.

Tilalomfa a szép asszonynak.

Becsületsértésért perelt Károlyi gróf.

Pikáns részletekben bővelkedő rágal-mazási pör foglalkoztatta a szegedi törvényszék felelővitelei büntetőtanácsot. Amilyen érdekes volt az ügy, olyanok voltak a benne szereplő személyek is. A vádlott Károlyi Imre gróf, a mágocsi uradalom mánás gazdája volt, míg panaszos ellenfele egy szép asszony, Kamocsay Sándorné, a Berthold-uradalom egyik főbb gazdatisztjének a felesége. Furcsa históriák előzték meg ezt a büntető tárgyalást, melyben annak idején a járásbíró ítéletet is hozott. Az uradalom legegyszerűbb munkásaitól a legmagasabb körökig szellőztették a kalandos ügyet, amelynek legesattanósabb momentuma az volt, hogy Károlyi Imre gróf egy szép napon rendeletet adott ki, amelynek értelmében a leghatározottabban megtiltotta a szép

asszonynak, hogy még egyszer átlépje uradalma határát.

Szólt pedig ez a rendelet akként, hogy Kamocsayné erkölcsi élete nem olyan szeplőtelen tisztaságban ragyog, mint a rendes asszonyoké. A grófnak volt rá gondolja, hogy ezt a rendeletet minden alkalmazottja tudomásul vegye, mihez tartás végett. Tekintve azt a körülményt, hogy a gróf nővel szemben léptetett érvénybe ilyenmü intézkedést, a szigorú hangú rendeletet vegyes érzelmekkel fogadták. Mikor pedig ez a dolog a szép asszony fülebe jutott, az meg egyenesen megbotránkozott rajta és becsületesnek megóvása érdekében a járásbíró elé fordult jogorvoslásért, ahol a gróftól rágal-mazás helyett becsületsértés vétségében mondták ki bűnösnek s ennek alapján ötven korona pénzbírságra ítélték.

UJDONSÁGOK.

— **Biró Lajos fogadtatása** ma délelőtt megy végbe a fél 12 órakor érkező vonatonál, mely alkalomra a rendező bizottság felkéri az érdeklődő művelt közönséget a tömeges megjelenésre, hogy világhírű kitűnő tudósunk érkezése minél impozánsabb legyen. A rendező bizottság, a főiskola és a Csokonai kör nevében dr. Erdős József igazgató tart üdvözlő beszédet, míg a tanácsot Oláh Károly fogja képviselni. Városunkban a jeles tudós Eröss Lajos tanárnak lesz vendége. Ezenkívül ma estére Szigmeth K. üzletvezető helyetteshez a Kárpátgyesület alelnökéhez; holnap ebédre pedig Komlóssy Arthur r. b. elnök házához van vendégül hívva. A Bika dísztermében tartandó nagyérdemű előadás holnap (vasárnap) délután pontban 5 órakor veendi kezdetét, melyre még 6 páholyjegy Zádor Lajosnál és kevés számú ülőhelyjegy Tóth Béla gyógyszer-tárában kapható. Az előadás után illusztris vendégünk tiszteletére társasvacsora lesz a Bika nagyobbik éttermében s az ezen való részvételre már is sok notabilitás és előkelő hölgy irta alá a kibocsátott aláírási ivateket s hiszszük, hogy tudós hazánkfia a kis bronz színű pápúasszonyok után szívesen emeli tekintetét a mi szép magyar menyecskéink és viruló arcú tüzes szemű magyar leánykánk felé.

— **Bánffyék.** A főudvarmesterék mozognak. Fűrge politikusokból áll a szervezkedő Új párt. Ahol talajuk van, oda azonnal beteszik a lábukat s már a fővárosban is mozgolódnak. A Ferencvárosban szerdán este a kerület néhány polgára értekezletet tartott, amelyben kimondták, hogy csatlakoznak Bánffy programjához és elhatározták, hogy a pártalakulás érdekében megindítják a mozgalmat. Kassán is az Új párt hívei nagyban készülődnek, hogy Bánffy Dezső bárót, ki még e hónapban Kassára utazik, nagyszabású fogadtatásban részesítsék. A párt tagjai tegnap értekezletet tartottak a Schalk-ház nagyszállodában, amelyen megállapították a pártalakuló közgyűlés részleteit.

Neumann Testvérek

TISZA PALOTA.

Hentaller Lajos, az ismert publicista és Kosuth-párti képviselő vezércikkét irt a „Magyar Estilap“-ban s ebben ezeket mondja az Uj-párt vezéréről, Bánffy Dezső báróról:

„Ugy a természet, mint a történelmi és alkotmányjog igazolják a magyar nemzet kívánságát, hogy önálló hadserege legyen. Ezt a hadsereget a nemzet a magyar géniusznak megfelelőleg szervezhetné és ezáltal a véderő megbízhatóságát mindazokkal az erkölcsi rugókkal fokozná, melyek a mai osztrák hadseregből hiányoznak. Ezt kellene megmondani annak a magyar politikusnak, a ki a trón mellett áll. Mert hogy meg lehet és szabad ilyet mondani, látjuk a báró Bánffy Dezső programjából. Ő nyíltan követeli nemcsak a magyar nemzeti bankot, külképviseletet és önálló vámterületet, de a magyar hadsereget is. Pedig Bánffy Dezső főudvarmester. Es ő felsége, a legdicőségesebben uralkodó s chlopyig talán legalkotmányosabb király még ez ideig nem követelte Bánffy Dezső fejét. Sem el nem csapta főudvarmesterét.“

— **Degenfeld József gróf a tengeren.** Degenfeld József gróf, a tiszántúli református egyházkerület buzgó főgondnoka Amerikába megy az ottani magyar reformátusokat a debreczeni püspöknek alávetett egyházmegyévé szervezni. A buzgó protestáns főúr mielőtt hajóra szállt volna meglátogatta leányát Pólában, a ki férjével László cs. és kir. sorhajóhadnaggyal az osztrák kikötő városban lakik és a Kiss Áron püspökhöz érkezett távirat szerint: Degenfeld gróf főgondnok ma Fiumében hajóra is szállt és utban van Amerika felé.

— **Damjanich emléke.** Damjanich János, a hős szabadságharcos, a legvittezebb aradi vértanu születésének századik évfordulóját hozza meg ez az esztendő. Damjanich János születése napját a történetírók nem jegyezték fel. Ugy Varga Ottó az aradi vértanuk albuma című művében, mint Gracza György szabadságharci történetében csak annyit említenek, hogy Damjanich János 1804. évben a bánsági Strása községben született Sem a hónapot, sem a napot nem nevezik meg. Bizonyosra vehető azonban, hogy Damjanich özvegye, a ki a fővárosban él, ismeri ezt a történelmi nevezetességű dátumot s így majd lesz alkalma a magyaroknak megünnepelni ennek a csodálatramelő embernek az emlékét. Az ország bizonyára megünnepeli Damjanichot. A mácsai park, melyben a hős tábornok hamvai nyugsznak, az emlékezés helye legyen a századik születésnapon. A hazafiai kegyelet bizonyára gondoskodni fog róla, koszoru és virág illesse azt a hantot, a mely alatt a legbátrabb honvéd almodja tovább nagy, dicsőségteljes csatáit. Budapesten az ünneplés előkészületei már megkezdődtek. A Damjanich-asztaltársaság a vértanuhalált szenvedett Damjanich János születése századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyességek költségei javára e hó 20-án, szombaton este, a Ferencvárosi Polgári Körben hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Kolozsvárról is azt jelentik, hogy az egyetemi ifjuság nagy hazafias ünnepély keretében ünnepli meg a „piros siphás“ honvéd tábornok dicső emlékét. Hisszük, hogy a debreczeni kollegium hazafias ifjusága sem felejtkezik meg ezen emlékünnepről.

— **Személyi hír.** Hajdu Zsigmond ev. ref. lelkész, Kiss Áron püspök titkára, egykori egyházába, Batiz-ra utazott. Néhány id. Fényes Péter földbirtokos temetésének végzésére hívták meg.

— **Csokonai-szobor Csurgón.** A „Zala“ írja: Csokonai csak egy évet töltött Csurgón, de azért e kis dunántúli városban élénken él a költő emlékezete. Elégge bizonyítja a csurgóiak az a buzgósága, hogy szobrot akarnak állítani a költő tiszteletére. A csurgói ev. ref. főgymnasium tanári kara, mint szoborbizottság gyűjtött is már 2500 koronát, de ez még egy mellszobor elkészítésére is kevés, ezért a szoborbizottság a debreczeni Csokonai körhöz fordult támogatásért.

— **Nem kell a 10. gyógyszer-tár.** A város közegészségügyi bizottsága pénteken délután tartott ülést Körner Adolf tanácsos elnöklete alatt. A bizottság a tizedik gyógyszer-tár ügyében úgy határozott, hogy felállítását nem javasolja. Tehát a tizedik gyógyszer-tárat nem fogják fölállítani.

— **A Szent László dalegylet** évi rendes közgyűlését, a Varga utczai róm. kath. elemi fiúiskola IV. osztályu tantermében, február hónap 28-án délután 2 óra kor tartja meg. **Tárgyak:** 1. Évi jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése, számadások és költségelőirányzat. 3. Számvizsgálók választása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. A lemondás folytán megüresedő elnöki, alelnöki és pénztárosi, illetve az eltávozás folytán megüresedett másodjegyzői állás betöltése. 6. Esetleges indítványok.

— **A „Szegedi Ellenzék“ és a főjegyző.** Néhány hónap előtt egy igen ügyesen szerkesztett hétfői ujság indult meg Szegeden „Szegedi Ellenzék“ czim alatt. Ez az ujság most hétfőn nem jelent meg, az okot a szerkesztőség és kiadóhivatal egy röpiven közli előfizetőivel a következőkben: „Egyszerűbben és érthetőbben is megmondjuk, a mit akarunk. A nyomdatulajdonos a következő kijelentéssel tagadta meg lapunk további előállítását: „A lapot nem csinálhatom tovább, mert már eddig is sok kellemetlenségem volt miatta. Különösen a főjegyző . . . no de erről ne beszéljünk.“

„Ez a nyilatkozat, amelynek hitelességét becsületszavunkkal erősítjük, mindent megmagyaraz. A nyomdatulajdonost felsőbb helyről terrorizálták és kényszerítették arra, hogy az ujság további előállítását tagadja meg. Hogy kik kényszerítették, ezek nevével nem szolgálhatunk; de hogy a városi főjegyző ilyen kvalifikálhatatlan szerepre vállalkozott, azt a nyomdatulajdonos nyilatkozata kétségtelenné teszi.“

Ehhez bizony commentár nem szükséges.

— **Vasuti tisztviselők értekezlete.** A legterhesebb feladatot a külföld által is dicsért pontossággal, buzgósággal és szaktudással végezik a magyar államvasuti tisztviselők, a kiknek ezen, sokszor emberfeletti önfeláldozásukért, gyarló, igen hitvány a fizetésök. A növekedő drágaság miatt igazán türelmetlen a helyzetök, különösen a családvasutasoknak. Nem is csodáljuk tehát, hogy ezen türelmetlen helyzeten változtatni akarnak. És az erejüket felemésztő, legnagyobb jelentőségű robot munka után méltányos díjazást várnak. Azonban felülről csak ámitgatják, boldonditgatják derék vasutasainkat, a kik végre belátják, hogyha sikert akarnak elérni, akkor szervezkedniök kell. A debreczeni vasuti tisztviselői kar ma délután 4 órakor tartott értekezletet. 4 órától 6 óráig értekeztek. A f. hó 21-én, vasárnap megtartandó monstre-

gyűlés tárgysorozatát állapították meg. És egyhangu lelkesedéssel kimondották, hogy a vasuti altisztekkel és szolgálakkal együtt vállvetve, egyesülve fognak küzdeni a közös nyomoruságos helyzet javításán. Továbbá elhatározták, hogy a már beadott tisztviselői, altiszti- és szolgálai memorandumot újból szőnyegre hozzák és nagyszabásu országos mozgalmat indítanak a keresztülvivésére.

— **Kórházbizottsági ülés.** A város közkórházi bizottsága pénteken délután 5 órakor tartott ülést a városháza közgyűlési termében Körner Adolf tanácsos elnöklete alatt. Jelen voltak: Atzél Géza, főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, dr. Tóby Elek jegyző, dr. Ujfalussy József, dr. Horváth Ferencz, dr. Kenézy Gyula, dr. Bruckner Ernő, L. Nagy Bálint, Kiss Albert, Mihailovits Jenő, dr. Kalmár Barna, dr. Sárváry Gyula. A közkórháznak 1904. évre, a belügyi kormány által is jóváhagyott költségvetését tudomásul vették. Szilágyi Péter Hermina urhölgy 200 koronás alapítványt tett arra, hogy abból Röntgen-készüléket szerezzenek be. Amikor a kamatokkal együtt felszaporodik ez az összeg, a készüléket beszerzik. A jövő évben pedig a közkórházat Haifel-féle fűtőkészülékkel fogják ellátni.

— **A debreczeni kölcsönös segélyező egyesület** kebelében mostan az 1898. esztendei évtársulat számol fel, a melynek 1.115.881 kor. 19 f. vagyona vár felosztásra, hogy az igazgatóság, felügyelő bizottság, a felszámoló bizottsággal egyetertve 7462 teljesen befizetett törzsbetét után egyenként 148 kor. 48 fillér, összesen 1.110.867. korona 94 fillér kifizetését fogja javasolni a közgyűlésen. A fennmaradó ötezer és néhány koronából pedig kerek ötezer koronát egy külön rendkívüli tartalék gyarapítására kíván felhasználni amelyhez a többi évtársulatok mult évi hasznokból még tizezer koronával járulnának. A szövetkezet egyik tagja idevonatkozólag lapunk utján a következő észrevételt s mintegy javaslatot ajánlja a vasárnapra hirdetett közgyűlésnek. Helyes az igazgatóság előrelátó gondoskodása, a melyekkel a mult évben 13 tagnál szenvedett 6725 kor. veszteség által is sarkaltatva számottevő külön tartalék alap megerősítésén buzgólkodik. Azonban e helyen ki nem fejthető okokból mégis méltányosabbnak és helyesebbnek lenni veljük, ha a felszámoló évtársulat tagjai betéteik után kerek 149 koronát kapnak, ami 7462 teljesen befizetett törzsbetét után 13 fillérjével ezer korona többletet sem téven — a tartalék alap tervezett gyarapítását így is tekintélyes összeggel mozdíthatja elő.

— **A vámos pércsi szurkos koporsók.** A „D. U.“ laptársunk f. hó 19-iki számában a vámos-pércsi szurkos koporsók rémregénynek párja jelent meg. A debreczeni vasutasok becsületes mozgalmát tárgyalta a „D. U.“ Ezenközben komoly képpel találja fel, hogy a debreczeni „üzletvezetőség összes tisztviselői s alkalmazottai három hónapi felmondással sztrájkba lépnek, ha a fizetésrendezési jogos igényeik kielégítésére megfelelő garanciákat nem kapnak“, sőt — jó forrásból arról is értesült a „D. U.“, hogy „a főkapitány-helyettes hivatalból kért információt ez ügyben az illetékes körökből. A felelet egyenlő volt a hangulattal: nem lehet tudni semmit, a kedélyek nagyon izgatottak.“ Ez a vámos-pércsi szurkos koporsóságu közlemény a vasutasok körében általános felháborodást keltett; mert a jó és igazügy ilyen kipellengérezést nem érdemel; másrésről a főkapit-

tányhelyettes ur eszejárása fölött is mindenki csodálkozik, hogy olyasmit képzel a főkapitány helyettes ur -- nevezetesen, ha igaz a „D. U.“ közleménye, hogy talán a vasutikar vörös zászló alatt vonul ki az — *olajütőbe!* Igazán furcsa fogalmak és furcsa közlések ezek a — *vasutasok sztrájkjáról*; pedig még olyan messze esik a dicső — április elseje.

— **Vilmos huszártiszt, mint képviselő jelölt.** Sokan nem is tudják, hogy a bodajki képviselőválasztás egyik jelöltje, *Széchenyi Viktor* gróf, mint huszárfőhadnagy a debreczeni 7-es, Vilmos huszároknál is szolgált. A bodajki választáson a legtöbb szavazatot nyerte, de nem érvén el az abszolút többséget, így a pótválasztás dönti el javára a kockát, a mi azt jelenti, hogy a magyar parlament igazi magyar hazafival fog gyarapodni; mert osztrák mágnás asszony feleségét teljesen megmagyarosította és egyetlen Zsiga fiacskája is igazi magyar gyerek. Egyébként a következő érdekes értesüléseket vetjük a volt tényleges huszártiszt képviselőjelöltre:

Kevés katona teszi azt, a mit megtett gróf Széchenyi Viktor, a ki nemcsak érdeklődött minden hazafias kulturális mozgalom iránt, hanem azokat titokban, diszkrétciót kérve, anyagilag is támogatta. A mióta levette a nemes gróf a huszár uniformist és vissza vonult fehérmegyei birtokára, Sárpöntöllére gazdálkodni, — mondják a kik vendégül jártak nála — hogy éjjel-nappal tanul a snájdig főhadnagy. Históriait, közjogot, politikát és közgazdaságot. Ilyesmit is ritkán cselekszik egy fiatal dugszagú magnánus. S hogy megüresedett a bodajki mandátum, im föllépett gróf Széchenyi Viktor. Eredeti és igen különös volt a programbeszédje, amit faluról-falura járva elmondott. Sokat és sokfélét irtak róla az újságok és sok tekintetben félreértették a beszédjét. Azt mondja ugyanis, hogy ő, bár sokat tanult és még többet gondolkozott, nem határozott még, hogy melyik parlamenti párthoz fog csatlakozni. Ha azonban megfogják választani, igéri, hogy magyar szíve és lelke szerint fogja szolgálni hazáját s első sorban a **magyar szellemnek a hadseregben való érvényesüléséért** fog küzdeni, a melynek ő, mint volt katona, szükségét és keresztülvihetőségét látja, Sajnáljuk, hogy mindezen előzmények után nem adhatunk egyelőre hirt gróf Széchenyi Viktor győzelméről. Hisszük azonban, hogy e győzelmi hirt meghozza a pótválasztás s a mostani szürke stréberekkal és honhazafiakkal elárasztott magyar képviselőházba végre olyan igaz magyar ur kerül, a kinek politikai működése elé nemcsak érdeklődéssel, de sok szép reménységgel is nézhetünk.

— **A részeg kocsis.** Az éjszaka a Kut-utcán nagy riadalmat okozott Végh Bálint nevezetű kocsis. Kapatos fővel addig döngötte a gazdája kapuját, hogy utóvégre is a rendőrségre vitték, a hol azután reggel az igazak álmát aludta a részeg kocsis.

— **„Nem jó az a nagy sietség“** A szegvári kerület kormányparti képviselőjének, *Novák Jósának* a híres mondása ez. Novák ugyanis Szeged város tiszti főügyésze volt és ha sürgették valami hivatalos dologban, mindig csak azt mondta: *Nem jó az a nagy sietség.* Az 1879. évi nagyárvíz idejében is Novák volt a főügyésze Szeged városának. El is söpörte a Tisza... Ez a közmondássá vált kiszólás jut eszünkbe. A belügyi kormány a múlt év december 16-án kelt leiratában elrendelte a haszonhajtó házi állatok ő szeirását. Debreczen vá-

rosa nem sietett a rendelet végrehajtásával és cz egyszer bevált a halogatás, mert a belügyi kormány újabb, január 28-án kelt leiratával előbbi rendeletét hatályon kívül helyezte.

— **Elfogott péklegény.** A debreczeni pék-sztrájk óta az országban bujdokolt *Tompos Vincze* péksegéd, akit a szabadkai rendőrség letartóztatott. Tompos a péksztrájk alkalmával magánosok elleni erőszakot követett el és ezután több társával együtt elűnt. A debreczeni rendőrség köröztette; ennek a körözésnek az alapján tartóztatták le Szabadkán, ahonnan hétfőn indítják utnak Debreczenbe és itt a fő tárgyalásig fogságban marad.

— **A debreczeni kölcsönös segélyző egylet f. hó 21-én vasárnap d. e. 10 órakor tartja 20-ik rendes közgyűlését a városháza nagytermében.** Ezen közgyűlés rendszerint a leglátogatottabbak egyike szokott lenni, miért is e helyen is fölhevítjük reá a szövetséget tagjainak figyelmét.

x **16 éves évtársulat.** A Budapest Székesfővárosi Takarékszövetkezet 16 éves szövetkezeti évtársulatot alakított. A kérdés az, realis-e ez a dolog és megáll-e a biztosítás technikailag? A felelet az, hogy igenis megáll. A szövetkezet ugyanis nem maga a biztosító, hanem mintegy közvetíti a biztosítást egy másik társaságnál. Bizonyos időn belül bekövetkező halálesetre szóló biztosításról lévén szó, a szövetkezet igen nagyon csekély díjat fizet, a mely hozzá még évről-évre csökken, abban a mértékben, amint a tag fokozatos befizetési által kisebbé válik a kockázat és így a biztosítandó tőkeösszeg is. E mellett a szövetkezet az által is fedezi magát, hogy a biztosítási kötvényt bemutatásra állíttatja ki és magánál tartja letétben, míg a félnek a letett kötvényről térítvényt ad. Az a csekély díj, a melyet a szövetkezet a tag helyett fizet, busásan megtérül az évtársulatokba befizetett tőkék kezeléséből elért hasznból. Mert ezeket a befizetéseket a szövetkezet a maga rendes üzletkörében gyümölcsöszteti. A midőn tehát a szövetkezet a 16 évi évtársulat tagjainak 832 korona befizetés után positive csak 1200 koronát ígér, már számításba veszi azt, hogy az előreláthatóan sokkal nagyobb fizetési eredmény többletében felezetét találja a biztosítás költsége is. Az erre vonatkozó hirdetés lapunk mai számában foglaltatik.

x **Tüdőbetegségek gyógyítását** idezi elő az első stádiumokban az előkelő orvosok által ajánlott „Sirolin“. Előrehaladt esetekben is feltűnő javulást eredményez. A „Sirolin“ kellemes szaga és ize miatt felnőttek és gyermek által szívesen vétetik és nem bántja a gyomrot, mint a creosot és annak präparatuma. Ellenkezőleg, már rövid használat után javul az étvágy, az emésztés, és mulnak a tüdőbetegség tünetei.

x **Uj női ruhavarróterem.** Özv. M Ring Marie és veje mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **Törlesztéses kölcsönök.** Mandel Zsigmond, eddig a Kereskedelmi és iparbank épületében volt bankbizományi irodáját Hunyadi-utca 5. sz. alá földszint helyezett el és föl hívja a birtokos osztály figyelmét a jelenlegi kedvező pénzügyviszonyokra és felajánlja szolgálatait 4 és 4¹/₂% törlesztéses kölcsönöknek (készpénz és utólagos kamatfizetés mellett) kieszközlésére. Semmi előleges díjazásra nem reflektál, az igen mérsékelt számított díjat is csak a kölcsön megszerzése esetén igényli. Mindennemű tudakozódásra azonnal és készséggel válaszol.

x **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magzúkségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágudon-ságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

x **Törlesztéses kölcsönök** 4—4¹/₂% kamatozás mellett a leggyorsabban esz közöl az Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet, Debreczen Hunyadi u. 17. sz. a hol mindenféle felvilágosítás díjmentesen nyervehető.

TÁVIRATOK.

Khuen tárczát vállal.

Félhivatalos helyen megerősítik a hirt hogy a gróf Khuen-Héderváry Károly, amint tengeri utjáról visszatér, elvállalja a király személye körüli tárczát a Tisza kabinetjében. Azt hiszi a gronicsár, hogy a viselt dolgait elfeledte már az ellenzék?

Az osztrák delegációból.

Bécsből táviratozzák, hogy ott óriási feltűnést keltett Klieman delegátus kirohanása Magyarország ellen az osztrák delegáció ülésén. Kijelentette, hogy a költségvetést nem szavazza meg, mert a magyaroknak olyan messze menő kedvezményeket adott a kormány. Ha önálló magyar hadsereget akar Morsz csinálja meg a közös hadseregen kívül, a *saját költségeire*, de a közös uralkodó haduri jogára alatt. Magyarország ugyanis el akar szakadni és nem akar tudni a Habsburgokról sem. Felolvassa Kossuth Lajosnak 1849. április 14-én a debreczeni országgyűlésen tartott beszédét és a függetlenségi nyilatkozatot. *Ez a törekvés ma is megvan Magyarországon.* Az elnök ezért a szabad száju Kliemannt rendreutasította. Az osztrák delegátus beszéde nagy megütközést keltett a bécsi politikai körökben és ebből alighanem tőkét akarnak kovácsolni ellenünk.

Adj a tótnak szállást.

Korpona város képviselőtestületébe a magyarok engedékenysége és lanyhasága folytán bekerültek szép számmal tótok is. Ezek aztán a város mostani közgyűlésén tótnak bésztek, a tót tárgyalási nyelvet és jegyzőkönyvfelvételt követelték. *Plachy* polgármester erélyesen rendreutasította a rakoncátlanokótótokat, akik erre nagy zajjal kivonultak.

Színház.

Egyenlőség.

(Barrie fantáziája. Előadása a debreczeni városi színházban 1904. febr. 19-én.)

A darabról magáról beszámoltunk tegnapi számunk tárczájában. Ugy emlékeztünk meg róla, mint egy eredeti, szellemes író érdekes munkájáról.

Az előadás, mint minden darabot, ugy ezt is sokkal élesebb megvilágításba helyezi, mint a milyennek olvasva látjuk. A szellemes finomságok elhomályosodnak, de annál inkább előtérbe tűnnek a darab bizarrságai.

Ezért a hatásról kissé nehéz beszámolni. Az mindenesetre meglátszott közönségünkön, hogy ez a sajtóságos színmű, minden sablontól messze eltérő eredetiségével szinte mehökkentette. Nagyon is benne van a megszokott formák kerékvágásában, nehéz abból egyszerre kizökkenni.

A mű költői szépségei azonban nem tévesztették el a hatást. Célzatai, melyekben sok erős támadás van az uralkodó fel-fogás ellen, meglehet, hogy visszatetszést is keltettek némely helyütt, hanem azt is el kellett ismerni, hogy ezek a vágások bizony

legtöbnyire nagyon találók és kivétel nélkül szellemesek voltak.

Maga a darab tehát, ha nem is mindenkit lelkesített föl, az előadás és kivált a kiállítás mindkinek tetszését teljes mértékben megnyerte.

Elismerés illeti első sorban az igazgatót, aki nagy anyagi áldozatokkal oly pazarul állította ki a darabot. A második és harmadik felvonás díszletei oly szépek, amilyent az utóbbi években színpadunkon nem láttunk.

Rászolgáltak a dícséretre előadó színészeink is valamennyien. A tőlük telhető legjobbat adták mindnyájan.

Crichtont, a darab főhősét *Klenovics* adta. Neki való szerep volt, meg is játszotta derekasan. *Maryt Hahnel* Aranka játszotta teljes odaadással. Játékban, beszédben, ruházatban az egész darabon végig lelkiismeretes tanulmányról téve tanúságot.

Faragó az öreg lordot adta. Az első és negyedik felvonásban kitűnően. A két robinzonfelvonásban azonban valamivel kevesebb több lett volna, így közeljárt ahhoz, hogy bohózatfigura legyen. Nagy igyekezettel játszottak *Iványi*, *Menszáros* Margit, *Csige* Ilonka, *Krémer*né, *Pataki* és *Ebergyényiné*, valamint *Krasznay*.

A rendezés szintén gondos volt. Az összjátékra nézve van egy megjegyzésünk. A harmadik felvonás jelenetei vontatottak voltak, úgy gondoljuk azért, mert a szereplők a kelletténél is jobban akarták kiéleznii a darab szépségeit. Kissé gyorsabb tempó nem fog ártani.

Legjobban tetszett az első és utolsó felvonás, valamint kivált a második felvonás gyönyörű díszletezése. Az igazgatót és a szereplőket a felvonások végén hosszasan tapsolta a közönség.

Megérdemelne a darab, hogy következő előadásait is oly válogatott szép közönség nézze végig, mint a premiert.

(—S—C.)

ÉRTESÍTÉS.

Intézetünknel 4%-os kamatozás mellett elhelyezett betétek kamat lábát **f. év márczius 1-től kezdődőleg**

3³/₄%-ra

szállítottuk le.

Debreczen, 1904. február 18.

A KÖZGAZDASÁGI BANK
részvény társaság igazgatósága.

Saját termelésű

homoki ó fajborok

leszállított árai:

1 liter Kövidinka . 52 fillér

1 „ Mustos fehér 60 „

1 „ Ezerjő . 70 „

1 „ Rizling . 70 „

Csanak Józsefnél

DEBRECZENBEN

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, miszerint helyben, **Piacu-
tozán, a nagytőzsde mellett**

fiók-üzletet nyitottunk.

Fiók üzletünkben **igen olcsón** beszerezhetők a következő áruk:
**Kalapok, czipők, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, eső-
ernyők, sétatobok, zsebkések, ollók, pénz-szivar, cigaretták és
dohánytárczák, fog-haj- és ruhakefék, szappanok, illatszerek gyer-
mekjátékok, gyermekkocsik, ajándéktárgyak, utazócikkék és számos
itt fel nem sorolt áruk.**

Vasbot bőrrel bevonva	1 frt 20 kr.
Fekete aczélibot	1 „ 30 „
Fekete aczélibot nickel fogóval	1 „ 72 „
Valódi ezüstoffóju bot	2 „ 50 „

NAGY RAKTÁR MINDENFÉLE SÉTABOTOKBAN.

Főüzlet: **Miklós és Markbreit bazár.** Fiókuzet: **Nagytőzsde**
Frohner szálloda mellett. mellett.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

özv. M. Ring Marie és Veje

üzég alatt f. évi márczius hó 1-én

női ruha varrótermet

nyitunk, hol minden tekintetben kifogástalan kiszolgálással iparkodni fogunk nagyrabecsült rendelők legmesszebbmenő igényeit kielégíthetni.

Tisztelettel kérjük, hogy varrótermünket minél előbb becses látogatásukkal megtisztelni méltóztassék. **F. hó márczius hóban készítenő ruhákat már most vállalunk.**

A varró terem ideiglenes helyisége: **BATTHYÁNY-UTCZA 12. sz. földszint.**

Kiváló tisztelettel

özv. M. Ring Marie és Veje.

A „Budapest Székesfővárosi Takarékszövetkezet”

f. hó 1-en megnyitotta debreczeni fiókpénztárát, melynél a 16 éves évtársulatba való felvételek minden utánfizetés és kesedelmi kamat nélkül eszközölhetnek.

1. Az ide belépő tagok előre meghatározott rövid időszakokban (hetenként, havonként) egyenlő összegű es kamatozó betéteket helyezhetnek el, melyek üzlet rész képzése céljából törzsbetétek gyanánt kezelhetnek 16 éves csoportokban. A legkisebb betét heti 1, vagy havi 4 kor., mely a 16 év alatt 832 kor. tőkére szaporodván, a befizetések pontosságához és folytonosságához képest a számításterü (6%) kamatnyereség alapul vétele mellett 1200 kor. összeg felvételére jogosítja a tagot. Minden további 1 kor. további 1200 kor. tőkének felel meg.

2. Ezen törzsbetétek eszközlése nem kötelező az egész 16 évre, miután előzetes félévi felmondással bármely évben felmondhatók, úgy azonban, hogy a befizetések mindig az év végéig teljesítendők. Ily felmondás esetében a befizetések teljes mérték szerinti értékükben, tehát a kamathozadékkal együtt közgyűlési határozattal visszafizettetnek.

3. Ezen csoportok minden alkalmas tagja egyik előkelő hazai biztosító társaságnál halál és elérés eseteire biztosítatik akként, hogy a tag elhalálása esetén a betétek további fizetése azonnal megszűnjék és a fenti alapon számított 1200 kor.-ás összegek a tag örököseinek vagy az általa eleve kijelölt kedvezményezetteknek az évtársulat felszámolása alkalmával kifizettetnek, mintha a tag végig eszközölte volna a betéteket. A 16 évre szóló életbiztosításért és az orvosi vizsgálatért a tag által semmiféle díj vagy költség nem fizetendő.

4. Ha a tag a biztosítást úgy kívánja megkötni, hogy halála alkalmával a biztosított tőke azonnal kifizetessék, úgy igen csekély biztosítási díjat fizet, mely pl. egy 30 éves egyénnél 1200 K. után évi 6 korona lesz, mely biztosítási díj 1/2 évi részletekben fizetendő.

5. A betétek nemcsak felmondhatók és kivehetők, hanem azok 80%-a bármikor kölcsön alakjában is ki fizetetik.

A Budapest székesfővárosi takarékszövetkezet debreczeni fiókpénztára, Hunyadi-u. 5. földszint.

Uj üzlet! — PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt —

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben

(a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek **tulnyomó része magyar gyártmány** és bizton állíthatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel **a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk mint bárhol másutt.**

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó izlését kiismerni és így módunkban lesz a legmesszebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK ÉS GERŐ czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, DEBRECZEN, Piacz-
utca 22. sz. (a kistemplommal szemben.)

Apró hirdetések. Uj női-felöltő áruház. Köhögésben

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A nagyérdemű közönséghez! — A nagytözsde udvarban balra Stein Adolf raktár helyiségében mindennemű bazár cikket és kék zománcdedényeket minden elfogadható árban kiárúsítanak, valamint egy teljes üzleti felszerelés, naponta d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-től 5 óráig. **Csak rövid ideig tart már.**

Lóátadás. Öt darab kitünő korban levő kincstári honvédhuszár lovat, az ezred parancsnokság jóváhagyásával, más vállalkozónak átengednék. Czim a kiadóhivatalban.

14 hold talló föld közvetlen a vágóhid mellett kisebb részletekben is olcsó árért dínyre földnek hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni József k. herceg-utca 31. sz. alatt. — Ugyanott 50 mm. biztos vetni való **tavaszi rozs** is eladó kisebb részletekben is.

Cséplő kazán Schullewort 8 lóerejű (mivel javításra szorú) igen olcsón eladó: továbbá **egy fecskendező, egy hévér** és egy **fogas-berefejtő** is eladó Farkas Mihálynál, Er Mihályfalván.

Élő egyéneket megszólalásig élethűen lefesténykép nélkül saját lakásukon, vagy műtermében párszori felőrai ülés közben az arcképfestészet mestere Kiss Gusztáv Jókai-utca 16. Díjazást csak sikerült képekért fogad el. Levelekre válaszol.

Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. szám. A nálja dusan felszerelt **vászon** kézműáru férfi-, fiu- és gyermek öltönyöket. Tavaszai női palettok, gallérok, férfi és női ruha-zövegek, tükör és képek nagy raktára. Kényelmes **havi és heti részletekben.** Vasuti és állami tisztviselők, ugy gyári munkás osztályuak 10% ár kedvezményt nyújtanak.

16 karban levő, kitünő hangu Schunda-féle czimbalom jutányos áron eladó József kir. herceg-utca 21. szám.

Egy kis Singer varrógép jutányosan eladó Szent-Anna-utca 6. sz.

Polyékony ezüst tisztít és ezüstöz minden fémtárgyat. Próba üveg 70 fillér, üvegeg 1 és 2 korona Kontsek Géznál.

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért, **báli keztyük** tisztítását párját 10 krért vállalom, Péterfia-utca 37.

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít Rózsa szücsműhelye kistemplombazár

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása: Debreczen, Hatvan-utca 31. az udvarban.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a főtéren, a volt

Halmágyi Sámuel-féle

üzlethelyiséget, **a legujabb divatu női és leány felöltőkkel**

szereltem fel és nyitottam meg.

Egyben tisztelettel értesitem, hogy üzletvezetőmül **Halmágyi Sámuel** urat sikerült megnyernem, ki e szakmában sok évi tapasztalatai alapján a hölgyközönség izlését és igényeit jól ismeri és kielégíteni képes.

Dusan felszerelt raktáramon **kizárólag csakis a legujabb divatnak megfelelő** darabok találhatók, melynek megtekintésére a nagyérdemű hölgyközönséget meghívom.

Szives pártfogását kérem és vagyok, kiváló tisztelettel

Klein Sámuel.

A legfinomabb-asztali likőröket,

u. m. Chartreuse-t, Benedictine-t, Curaçao-t, Vanille-t stb., legjobban és legjutányosabban mindenki maga készíthet

Schrader Gyula likőr-töltésével.

Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgartban. Egy töltés elegendő 2 1/2 liter mennyiségű likőr készítésére. Az egyes töltés ára a kívánt likőr néme szerint 80 fill., 1 kor. 20 fill. A prospektust bérmentesen megküldi Maager W. Wien, III/3. am Heumarkt 8., főraktár Ausztria-Magyarország részére.

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóízű

KAISER mell-caramellait.

Bonbon.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatásu ez **köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál.** E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utanzatoktól. Valódi csakis „Három fenyő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Toth Bela és dr. Rothschnek W. Emil urak gyógyszerárában.

ad 276 mk.

1904.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város nagyerdei nyaralóiban több nyári lakás kiadó a f. 1904. évi nyári évadra.

Bérelni szándékozók a bérleti feltételeket a városi mérnöki hivatalhoz (Simonffy-u. 2/b. II. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bérelni szándékozók kéretnek, hogy a bérlet ügyében a városi mérnöki hivatalhoz forduljanak.

Régi bérlők a f. 1904. évi márczius 1-én egyenlő feltételek mellett elsőséghen részesülnek.

Debreczen, 1904. február 14.

Városi mérnöki hivatal.

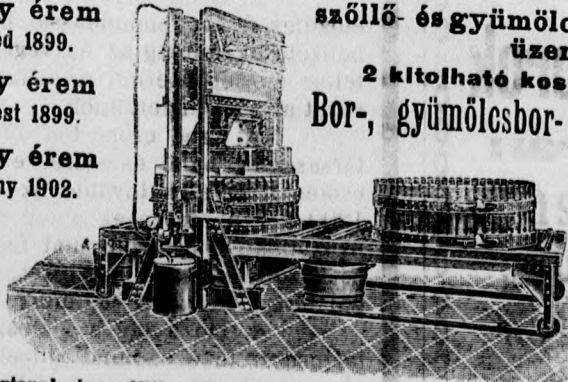
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára.

2 kltolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomó-
szerkezettel, fa- vagy vastá-
nyérral.

Gyümölcs- és
szőlő-örlőket,

bogyozógepeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legujabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsertésítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.